

Mirgu M

Rašo Kugis M.

The Ohio War Museum
Commissioner
Ohio State Museum
Columbus, Ohio

KAS BUVO apie Lietuvos kalbėtasi Teherane, Jaltoje Potsdame, pasaulis nežino, neviską pavožė Maskvos primesta slaptystė ir cenzūra. Bet kiekvienoje vietoje tarptautinėje sueigoje Lietuva pasirodo kaip nužudyto tėvo vaikuoklis karalaičiui Hamletui.

Tas įvyko nenusisekusioje ministrų konferencijoje Londone, kur Maskva norėjo į savo kruvinus nagus pagrobti pabėgusius Pabaltijo žmones. Tas įvyko ir byloje prieš nazių kriminalistus, kur apie Lietuvą kalbama kaip "Sovietų sritį". Abiem atvejais Amerikoni ir Anglai stipriai pabrėžė jog toli gražu neseka Maskvos linija. Pabėgėliai bolševikų policijai neišduoti, Lietuvos paminėjimas kriminalistų byloje nereikšė jos pripažinimą Sovietinė respublika. Lietuva vaidinusi kiekvienoje tarptautinėje konferencijoje iki laimės Amerikos principai prieš Rusiškus.

PATIKETINAS Amerikono korespondento pranešimas iš Lenkijos rodo vieną: net Maskvai "draugingi" Lenkai nori kuogreičiausio Rusų išsikraustymo iš Polšos. Lenkai tiki, patys vieni sugebėsia pokarinę Lenkiją atstatyti ir sutvarkyti.

Panašiai mano Lietuviai, Estai, Latviai, Vengrai, Rumunai, Bulgariai, Jugoslavai, Austrai, Korejiečiai ir Kinai. Žodžiu, Maskva gvoltu kurdama sau "draugingų" tautų juostą, savo parubežiu prisigamina ne meilės bet neapykantos.

Iš meškos nieko kito laukti nei negalima. Iš Amerikonų elgsio su Filipiniais, pavyzdžiui, meška nieko nepasimokė. Amerika žada suteikti apsisprendimo teisę net Porto Rico salos gyventojams, o Rusai tik daugiau policijos ir komisarų savo "draugams" siunčia.

TAIKA Europoje tik tada da bus pastovi kai atsirems žmonių pritarimu. Žmonės tik tada taikai pritars kada ji bus paremta teisybe. Iš žmonių atimta balsas ir pavestas vienai partijai, kuri rymo ginkluota jėga, areštais ir deportavimais. Tai ne demokratija. Tai ne teisybė.

Amerikonų išlaisvintoj Francuzijoj laisvi rinkimai — laisvi net komunistams, kurie demokratinių laisvių nepripažįsta. Rusų išlaisvintoje Lietuvoje net komunistas negali laisvo laiško draugui Amerikon atsiųsti. Tokiu pagrindu negalima pastovios taikos pastatyti, nes tai bus tik namas ant smilčių.

NEW YORK TIMES aną dieną stipriai ir gražiai apgynė Lietuvos laisvės reikalą. Parašė ne tik redakcinį bet įdėjo Baltic American draugijos pirmininko Adv. Briedžio nuosakiai ir rimtai parašytą laišką. Mes Amerikonuose turim nuodėrdžių draugų, nežiurint mūsų nepaslanckumo juos pažinti, ir jų ratelius didinti.

SAVO KNYGOJE, The New Europe, Bernard Newman, matyti, yra Lietuvos draugas, nes sako: "Nežiurint sunkenybių, trys Pabaltijo valstybės parupino savo gyventojams gana aukštą gerovės ir laimės laipsnį. Jos negrąšė niekam ir tenorėjo ramiai sau gyventi". Šie idealai yra tikri mūsų tautos, ir Latvių bei Estų idealai. Ar pokarinis pasaulis duos progos trims Pabaltijo valstybėms vėl juos įgyvendinti?

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice

under the Act of March 3, 1879.

(30-ti metai :: 30th year)

U. S. Pražutinga Politika Paliekama po Senovei

Prez. Trumano Kalba Lietuvius nei kiek Nesuramina

LIETUVIŠKŲ VALSTIJŲ LIETUVIAI, I WASHINGTONĄ LAPKRIČIO 16-17

Prezidento Trumano kalba, pasakyta Spalio 27 d., New Yorke, nors pilna didelių pareiškimų, mažos reikšmės turi įvykdyme principų už kuriuos Amerika kariauo ir gyvastis auškojo: Mažų tautų, kurios pavergtos bolševikų įsiveržimais, padėtis pasilieka ta pati kokia buvo. Nors prezidentas iškilmingai pasakė: "Mes atsisakysime pripažinti bent kokią valdžią kuri primesta kuriai nors šaliai svetimos jėgos", tačiau tuo pat pažymėjo kad "nekuriais atvejais gal nebus galima išvengti tokių valdžių primetimo".

Kadangi tokios valdžios primestos daugiui mažų ir didesnių šalių, ir kadangi Lietuva tebėra po bolševikų primesta valdžia, o Prez. Truman visai nepasisakė ką jis mano ir kada daryti baigimui Europoje karo stovio, priverčiant bolševikų armijas ir primestas valdžias pašalinti iš buvusių savistovių valstybių.

Lietuvos padėtis, matome, lieka ta pati po senovei, ir kadangi bolševikai gali ramai testuoti mūsų žmonių naikinimą, žudymą, kankinimą ir išstėmimą, jiems visai nereikalingas Amerikos pripažinimas. Jie mažiau pripažinimų tuo mažiau kišimusi į tų šalių reikalus, ir tuo bolševikams lengviau varyti savo pražutingą darbą.

Kadangi šiomis dienomis Prez. Truman vėl padaro Stalinui naujų nuolaidų, tuo labiau įrodydamas jog nedarys nieko jų kiršinimui, Lietuva tuomi patikrinama bolševikų teroristiniam sauvaiavimui.

Bet ne visa Amerika tam pritaria, yra žmonių ir yra istaigų kurios gali kelti balsą reikalaujantį eiti į rimtą taikos nustatymą.

Todel tai Amerikos Lietuvių Misija pasiryžo vykti į Washingtoną, eiti į Kongreso narius raginti juos žiūrėti kad Amerikos įtaka būtų naudojama kaip reikia, kad Amerikos principai būtų išsaugoti, kad duotas žodis atstatyti laisvas mažas valstybes būtų išpildytas.

Amerikos Lietuvių Misijos atstovai Lapkričio 16 d. eis tiesiog į savo valstijų Kongreso narius prašyti Lietuvos teisių apgynimo ir sugrąžinimo legališkos tarptautinės padėties kokia po karo turi vėl veikti.

Visų jūsų parama — važiavimas pas savo kongresmanus, siuntimas aukų Misijai — yra labai reikalinga. Maine, New Hampshire, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New York, New Jersey, Pennsylvania, Maryland, Delaware, West Virginia, Ohio, Indiana, Michigan, Illinois, Wisconsin, Nebraska ir kitų valstijų Lietuviai, važiuokit į Washingtoną pas savo Kongresmanus prašyti Lietuvai užtarimo!

Ne kur kitur kaip tik Washingtonė galime tikėtis būti išgirsti — ir todėl visų valstijų Lietuviai darykit savo misiją į Kongresą!

Venezuelos nauja valdžia gavo Suv. Valstijų pripažinimą. Ji tik ką įsisteigė po perversmo.

Brazilijoje armijos vadų sukilimu prašalintas prezidentas Getulio Vargas, kuris per 15 metų išbuvo valdžioje. Nauju prezidentu pastatytas Jose Linhares.

NORS spėjiojimai ne visada įvyksta, bet kiekvienas Lietuvos nedvejodamas duos tukstantą prie viena kad Lietuva, Rusus iškrausčius, pati viena, be "penkmečių, be proletariato diktatūros ir socialio inžinieravimo" į penkis metus daugiau padarytų pažangos savo kraštą atstatyti negu Maskva Ukrainoje, Baltudijoje ar kituose savo kraštuose. Bent Lietuvis sutiktų eiti į lažybas tokiomis sąlygomis su Stalinu, ar jo ambasadorium Gro-myko, bent kada.

VOKIETIJOJ BRUZDĖJIMAS KYLA

Gen. Eisenhower praneša apie apsiereikiantį pavojingą neramumą tarp Vokiečių. Sako, Vokiečių jaunimas ir gryžė kariai daro užpuolimus okupantų karėvių. Pasirodė plakatai su perserģėjimais "neistikimų" Vokiečių, kad jos nesusidėtų su Amerikiečiais. Stoka maisto ir kiti trūkumai priveda prie plėšikavimų, galvių vagysčių ir net žudysčių.

JAPONIJA norima visai perdirbti į kitokią. Japonų tauta, susidedanti iš 70 milijonų žmonių, turi būti perkelta arba perauklėta kitaip, sako Adm. Gatch, o ne tai Amerikiečiai su Japonais viename pasaulyje neišsits.

Išbombarduotos Japonijos sostinės Tokyo vaizdas — mažai kas likę sveika dideliame plote.

KEISTAS BYRNES PAREIŠKIMAS

Spalio 31, Valstybės Sekretorius Byrnes, kalbėdamas New Yorke pareiškė jog Amerika supranta Sovietų norą ir reikalą turėti savo įtaką rytinėje ir centralinėje Europoje, bet sako nepritaria varu vertimui sovietų sistemos bent kurioje šalyje. Prie to pareiškė perserģėjimą Rusijai nekišti nagų į Amerikas.

Kadangi Sovietai jau turi savo įtaką rytų ir centralinėje Europoje daugiau negu jiems Byrnes paveldėjo, ir kadangi komunizmas Pietų ir Šiaurės Amerikoje platinamas visu smarkumu visomis pusėmis, tokia valstybės sekretoriaus kalba neturi jokios vertės. Netrukus Stalinas ir Molotovas pradės sakyti Amerikai ką čia turi daryti.

TARSIS ATOMO JIEGO KLAUSIMU

Britų premjeras Attlee atvyks į Ameriką tartis su Prez. Trumanu ir Kanados premjeru Mackenzie atominės jėgos klausimu. Tai nebus klausimas atominės bombos paslapties išdavimo Rusijai, nes yra nustatyta tą paslaptį laikyti tik šių trijų valstybių žinioje.

Be abejo bus aptarta ir kiti svarbūs reikalai.

AMERIKOS visuomenė, kaip parodo bandomi balsavimai, yra dideliu nuodėrdžiu nusistatę prieš davimą Rusijai norimų 6 bilijonų dolarių paskolos. Panašiu būdu pasireiškė priešinga ir davimui paskolos Britams.

NELEIDŽIA surasti lavonus. Bolševikų valdytojas Jugoslavijoje Tito atsisakė leisti Amerikos karinei kapų registravimo komisijai įvažiuoti į Jugoslaviją sužūrėti ir surinkti lavonus daugiau negu 2,000 Amerikos lakunų, kurie žuvo ten skraidant į atakus seniau Vokiečių valdomų Balkanų šalių.

GEN. MARSHALL VEL PERSERGI

Gen. Marshall, Armijos Generalinio Štabo viršininkas, plačiai permatantis dalykus, perserģsti Ameriką kad su atradimu atominės bombos ji gali perdaug savim pasitikėti ir save užmigdyti raminimais kad jau joks pavojus jai nekursioje šalyje. Prie to pareiškė perserģėjimą Rusijai nekišti nagų į Amerikas.

AMERIKOS GINKLAI PRIEŠ SILPNUOSIUS

Tarp Prez. Trumano ir Stalino ejo kokios tai slaptos derybos, ir dabar paaiškėja kad Amerika ir Rusija baigia susitarti ant plano sulgy kurio susidarys keturių valstybių taryba Japonijos valdymui. Generalas MacArthur esąs busias paliktas vyriausiu autoritetu.

Tiek atsiėkęs, Stalinas išsiras priekabę prašalinti ir MacArthura. Prezidentas ejo savo slaptomis derybomis su Stalinu įsivels taip kaip įsivėlė Rooseveltas.

Amerikos karo lakunai vėl darys antrą pasikėsinimą atsikristi be sustojimo iš Japonijos į Washingtoną. Prieš kelias savaites atsikrindo tik iki Chicagos.

PASKIRKIT PORĄ DIENŲ LIETUVOS REIKALAMS

Siųskit Savo Aukus Skubiai Misijos Antrašu

Amerikos Lietuvių Misijos posėdžiai ir Kongresinė Vakarienė įvyks Hotel Statler. Vakarienė bus "Presidential Ballroom". Amerikos Lietuvių Misijos adresas:

American Lithuanian Mission
Hotel Statler

Washington, D. C.

Hoteliais rupinkites patys, darykit rezervacijas anksti, viename iš šių viešbučių, Statler kaimynystėje:

Hotel Hamilton

Hotel Ambassador

Park Lane Hotel

Hotel Roosevelt

arba kituose jums žinomuose viešbučiuose.

Vakarienė bus neformalė. Tikietų vakarienę rašykit tuojau, siųsdami po \$5.00 nuo tikieto, į:

A. S. Trečiokas

314 Walnut St.

Newark 5, N. J.

(Trečiokas pagelbės ir hotelių reikalui, kurie į jį kreipsis)

Prez. Truman sakė savo kalbą per radio Spalių 30, darbo santykių reikale. Jis paliko padėtį neišspręstą, nes darbininkams priminė kad jie negali tikėtis dabar parsinešti tiek algų kiek parsinešdavo karo metu, perserģėjo kad nedarytų perdidelių reikalavimų savo darbdaviams, tačiau pažymėjo kad industrija bendrai gali pakelti darbininkams mokestis iš savo pelnu.

Kongrese, prezidentas daro spaudimą kad būtų priimta bedarbių atlyginimo biliai pirm negu Kongresas padarys pertrauką.

The Republic Steel Corp. praneša kad ji atmetė CIO plieno darbininkų unijos reikalavimą pakelti po \$2 dienai mokesties. Tai firma dirba apie 60,000 darbininkų. Kompanija sako tas sudarytų 30 milijonų dolarių daugiau išmokėjimų, o to negalima padaryti jeigu nebus galima pakelti plieno kainas.

Karo veteranų administracija skelbia kad Spalių mėnesį radosi suvirš 110,000 veteranų neturinčių darbo.

Valdžia šelpia veteranus teikdama po \$20 savaitinio atlyginimo iki jie pradeda gauti darbus.

San Francisco, Calif. — AFL ir CIO mašinistams šioje srityje pradėjus streiką išreikalavimui pakėlimo 30 nuoš. algų, apie 50,000 darbininkų turėjo likti be darbo.

Mašinistai reikalauja po \$1.65 į valandą.

New Yorke išėjo į streiką pasażierinių oro linijų žemės darbininkai ir lėktuvų mechanikai. Streikas tuoj pradėjo plisti, palietė ir Detroito oro linijų stoties darbininkus. Sutrukdyta lėktuvų išskridimai.

Lewiston, Me. — Audinių CIO noriai nutarė išeiti į streiką šią savaitę, jei nebus pakelta mokestys.

Japonijoje milijonai gyventojų turės badauti šią žiemą jeigu nebus suteikiama išlaikinė pašalpa.

Prašoma UNRRA teikti pašalpą.

KINIJOJE PLINTA KARAS

Koki laiką pabuvę ramūs po susitarimų, Kinijos komunistai pradėjo išnaujo kariauti ir užgrobinėti Kinijos miestus. Vienoje vietoje net apsupo 2,000 Amerikos marinų, kurie Kinijoje randasi.

Pilietinį karą komunistai išplėtė 11 provincijų. Jie turi 270,000 kareivių gata-vų mušiu.

Lietuvos Vyskupų Laiškas Viso Pasaulio Kat. Vyskupams Pabėgėlių Vargai

Skyrių veda Jonas Jurgelis.

Šių metų rugsėjo 8 d. Kauno Arkivyskupas Juozapas Skvireckas, Kauno Vyskupas-koadjutorius Vincas Brizgys ir Vilkauskio Vyskupas-koadjutorius Vincas Podolskis parašė laišką-atsisaukimą į viso pasaulio katalikų vyskupus, prašydami jų pagalbos Lietuvos vyskupų pastangose gražinti Lietuvai nepriklausomybę. Prancūziškas to laiško tekstas šiomis dienomis pateko Dirvos redakcijai, tat, parupinę jo vertimą, mes jį žemiau paduodame išsiai:

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Pirmojo bolševikmečio padariniai

Mūsų tautos egzistencija, nežiurint pirmosios bolševikų okupacijos trumpumo (Birželio 15, 1940—Birželio 22, 1941), buvo visai sudrumsta: religinis, kultūrinis, socialinis, ekonominis ir politinis tautos gyvenimas buvo iš pagrindų sugriautas. Tačiau iškalbingiausia tu nelemiamųjų metų teroro liudymą visų pirma sudaro žmonių nuostoliai: tukstančiai Lietuviai buvo žudomi, metami į kalėjimus ir vežami į tolimas Sovietų Sąjungos sritis. Vien tik per tris dienas, nuo 14 iki 17 Birželio, 1941 m., buvo deportuota apie 40,000 žmonių, visai neatšizvelgiant į amžių, užsiėmimą ar sveikatos stovį. Jie visi, vaikai ar seniai, vyrai ar moterys, be maisto ir be vandens buvo sugrūsti į gyvulinius vagonus ir uždaryti. Ir ne vienas tų nelaimingųjų sutiko mirtį dar Lietuvos geležinkelio stotyse, kuriose tie žmoniai, prigrūsti vagonai kartais ištovėdavo po kelias dienas. Gi tu kurie tuo metu išliko gyvi, likimas nežinomas. Pripuoliamai Lietuva atklydė labai negausus tų išvežtųjų laisvės ir koncentracijos stovyklas, moterys išsiųstos į fabrikus ar kolektyvius ukius, o vaikai, atskirti nuo tėvų ir atiduoti į sovietiškas prieglaudas.

Visa tai buvo ne kas kita kaip Sovietų Sąjungos nuspresto Baltijos tautų išnaikinimo pradžia. Ir tikrai, sovietų režimui Lietuvoje sugriuvus, buvo rasti nepaliešami dokumentai, kurie parodo kad Maskva jau buvo išleisdusi dekretą deportuoti į tolimas Sovietų Sąjungos sritis apie 700,000 Lietuvių.

Vokiečių okupacija

Trejus metus (1941-1944) trukus Vokiečių okupacija nebuvo tokia žiauri kaip sovietų, bet ir ji Lietuviai tautai buvo tikras kryžiaus karas. Kietas Lietuviai pasipriešinimas nazizmui ir jo doktrinai, atsisakymas stoti į karą ir politiniai bendradarbiauti su Vokietija, nežiurint jos pakartotinių reikalavimų, išsukė žiaurių represijų iš Vokiečių pusės. Pažino Lietuviai nazių kalėjimus ir koncentracijos stovyklas, ir daugiau kaip 100,000 jų buvo deportuoti į Vokietiją priverčiamais darbais! Tačiau visi šitie bandymai nei kiek nesumažino mūsų pasyvaus pasipriešinimo. Didžiųjų vakarų demokratijų mažoms valstybėms ir mažoms tautoms daug kartų suteikti laisvės pažadai stiprino Lietuviai tautos pasipriešinimą testį iki galo nelygia kovą savo laisvei ir nepriklausomybei atgauti.

Lietuviai ištėrinime

Nauja tragedija užklupo mūsų šalį 1944 metų Liepos mėnesio viduryje, kai Lietuvos žemėje susidūrė sovietų ir nazių jėgos ir kai raudonoji banga, smarkiai įsisiūbavus, išnaikino užplūdo Lietuviai sodybas. Vokiečių kariuomenė, pasitraukdama, degino viską kas tik pakliuvo po ranka, ir daugybė miestų-miestelių buvo visai sugriauta. Du sykiai buvo nusistojęs frontas Lietuvoje, ir kiekvieną kartą, tiek Vokiečiai, tiek sovietai evakuodavo gyventojus iš tų vietų, į kurias atėdavo priešas. Tokiu būdu daug tukstančių Lietuviai buvo Vokiečių prievarta iškraustyti į vakarus. Sykiu su karo belaisviais jie buvo verčiami dirbti kautynių zonose, kuriose gyvenimo sąlygos buvo nepaprastai sunkios. Tą patį ka Vokiečiai, darė ir sovietai su jį rankas pakliuvusiais Lietuviais.

Nemaža Lietuviai, vengdami išnaikinimo, kalinimo ir deportavimo į Sovietų Sąjungos gilumą, raudonojo teroro grasomai, savu noru bėgo į Vokietiją. Keli tukstančiai iš jų tarpe jau 1940-1941 m. buvo bolševikų tasmos po kalėjimus vien už tai kad jie nebuvo ir nenorėjo būti komunistais. Jie bėgo į Vokietiją ne dėl ko kito kaip dėl to kad kitur nebuvo kur bėgti ir kad Vokietijoje jie tikėjosi surasti prieglaudą.

Tuo būdu, turbūt nebus klaidos pasakyti kad deportavimų, evakuavimų ir bėgimų rezultate Vokietijon suplaukė apie 200,000 Lietuviai, daugiausia inteligentų. Jų tarpe yra trys vyskupai ir apie 250 kunų. Visi Lietuviai pabėgėliai, kokios jie bebūtų profesijos ar padėties, jauni ar seni, yra katalikai.

Tiek Lietuviai, tiek Latviai ir Estai, jei tik galėjo bėgo kuotoliausia nuo bolševikų į Jungtinių Valstybių. Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos kariuomenių Vokietijoje užimtas sritis. Kaip bendra taisyklė, nei vienas jų nenori grįžti į savo šalis, kol jos tebėra komunistų valdomos.

Mes žinome kas yra bolševizmas

Mes pažystame bolševizmą iš mūsų pačių patyrimo, ir mūsų nuomonė apie jį visai skiriasi nuo tos nuomonės kuri daugeliui buvo įkvėpta bolševikiškosios propagandos.

Mums atrodo kad Jungtinės Vakarų Tautos nebuvo numacičius atvejo kad Vokietijoje atsirastų svetimauciu kurie negalės grįžti į savo tėvynes, kadangi jas bus užėmę bolševikai. Šis faktas žymiai pablogina tų tėvynių nustojusį nelaimingųjų būti, ir Mes, jų dvasios ganytojai, negalime neįsikišti Jums, Reverendissimi Ekscelecijoms, lygiai kaip ir visam Katalikiškajam Pasauliui mūsų pačių ir visos mūsų tautos gilaus susirūpinimo. Mes, kurie esame mūsų ištremtųjų ištikimųjų vargo ir sielvarto nuolatiniai liudininkai, lygiai taip pat atjaučiame ir Lietuvoje likusių mūsų brolių kančias.

Jei mes nežinome kas dabar dedasi mūsų užimtoje tėvynėje, kuri panėsi į Rusų valstybinės policijos (NK

VD) tvirtai saugoma didžiulį kalėjimą, mes mažų mažiausia žinome kad bedieviškas komunizmas šiandien nėra geresnis negu jis buvo 1941 m. Šiandien, kaip ir vakar, išskyrus komunistinę literatūrą, yra uždraustos visos knygos ir visi kiti periodiniai leidiniai. Susisiekimas su užsieniu yra visai nutrauktas.

Religinė laisvė pirmosios bolševikų okupacijos metu pasireiškė tuo kad buvo uždarytos ne tik visos kultūrinės draugijos, bet ir religinės brolijos. Iš kunigų buvo reikalaujama rašytinio pasižadėjimo nemokyti katekizmo ne tik privačiuose namuose bet net ir bažnyčiose. Į mokyklas, kuriose anksčiau tikybės dėstymas buvo privalomas, kunigams ineiti nebuvo leista. Katalikiškų laikraščių, katekizmų ir maldaknygių spausdinimas buvo uždraustas. Visos knygu parduotuvėse ir suvalstybtose bibliotekose rastos religinės knygos, netgi pačios geriausios ir rečiausios, buvo be išimties sunaikintos. Kunigai buvo verčiami stoti į NKVD, ir sutikimui būti šnipais iš jų išgauti, jie buvo sodinami į kalėjimus, kanikinami ir kitokiomis teroro priemonėmis kamuojami. Visos seminarijos buvo uždarytos, visi vyskupai ir daug kunigų išvaryti iš savo būstynių ir gyvenamųjų vietų bei galimybės padariai įsikurti kur kitur. Tokia, trumpai imant, buvo 1940-1941 metų sovietinio režimo "religinė laisvė". Ją mes patys išgyvenome ir savo pačių akimis matėme.

Pavojus būti pripažintiems komunistams

Neatsizvelgiant į visas mūsų teises ir priešingai žmoniškumo įstatymams ir teisingumui, pavojus kad mūsų tėvynė, katalikiška Lietuva, teisiniu ir politiniu požiūriu bus pripažinta Sovietų Sąjungai, dar nėra praėjęs. Bet mes Dievo Visagalio ir Jo Sunaus Atpirkejo akivaizdoje iškilmingai pareiškiame kad Lietuviai tauta yra tvirtai pasiryžus atgauti savo tautinę ir politinę laisvę ir atstatyti savo nepriklausomą valstybę. Ir užtat jau pati mintis pakliuti bedieviško komunizmo jungan Lietuviai tautai yra nepakeliamas.

Ekscelecijos Reverendissimi, pasaulinis karas atrodė pasibaigęs, nugalėtojai ir nugalėtieji laukia taikos, valstybių atstovų konferencijos susirenka ir svarsto sąlygas kuriomis galėtų būti patikrinta taika. Politinio pasitarimuose ir svarstymuose minimos valstybės kurios šio karo metu turėjo pakęsti agresiją ir kurioms priklauso teisingas atlyginimas. Tačiau net po karo jų laisvei grėšia didžiausias pavojus ir jos yra reikalingos naujo išlaisvinimo. Taip pat yra valstybių apie kurias nepasakyta nei žodžio, ir čia pirmoje vietoje minėtinos trys Baltijos respublikos, kurių tarpe yra mūsų brangi Lietuva. Ši tyla mums atrodo kaip mūsų laisvės kapai. Mes nenorime prileisti kad San Francisco konferencijos pilnateisiai dalyviai nebūtų turėję galvoje aukščiausi mirtų valstybių. Juk jie yra iškilmingai pažadėję kad kai tik karas bus pasibaigęs, visoms tautoms be jokios išimties bus sugrąžinta laisvė.

Lietuvai šiandien užčiaupta burla

Lietuva šiandien yra tokiose sąlygose kad ji neturi galimybės viešai ir laisvai pareikšti savo valios.

Štai dėlko, Ekscelecijos Reverendissimi, mes kreipiamės į jus ir prašome jūsų pagalbos mūsų broliams katalikams. Išdėstę mūsų tautos vargus, šiuo pat laišku mes jūsų karštai prašome būti mūsų aiškintojais jūsų tikinčiųjų tarpe: ganytojišku žodžiu malonėkite jiems nušviesti mūsų skausmingą likimą. Mes taip pat jūsų prašome teiktis užtarti mūsų tautos teises jūsų valstybių vyriausybių akyse. Štai reikalinga kad taikos konferencijoje jūsų vyriausybių delegatai galėtų būti mūsų tautos teisių gynėjai ir jos nepriklausomybės siekimų užtėrėjai ir kad jie nepripažintų ir nepatvirtintų priverstinio Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą kaip atlyginimo už jos dalyvavimą kare prieš Vokietiją.

Lietuva išnaikinimo angioje

Jei Lietuva ir kitos jos likimo draugės taikos konferencijos natarimu būtų paliktos totalitarinio ir despotiško sovietų režimo žinioje, tai toks sprendimas būtų dangaus keršto šaukiantis neteisėybė; tai būtų melo ir brutalios jėgos triumfas ir visiškai žmogaus teisių atėmimas. Šitai būtų tolygu mūsų tautos mirties sprendimui ir jos galutiniam išnaikinimui: deportavimai ir kiti kruvini metodai, kuriuos mes gerai pažystame, trumpu laiku galutinai pakirstų mūsų tautos gyvybę.

Mes jūsų prašome, Ekscelecijos Reverendissimi, tuojau užtarti mūsų tautą ir padaryti žygių kad galimai greičiau būtų sustabdytas sovietų okupacijos varomas jos naikinimas. Jan penkeris metus Lietuva kenčia svetimųjų jungą ir mato draskomą savo tautos gyvybę. Šimtai tukstančių jos nekaltų piliečių skursto sovietiškam ar Vokiškame ištėrinime ir jie nieko labiau netrokšta kaip kuogreičiausia grįžti į gimtąjį kraštą ir nebebuti niekam našta, bet gyventi ir dirbti savo tėvynės ir visos žmonijos labui.

Padėkite Lietuviams

Tai gi mes kreipiamės į Carbinguosius Katalikiškojo Pasaulio Vyskupus ir maldaujame jų mums padėti įgyvendinti šį šventą, teisingą ir teisėtą mūsų tautos troškimą. Vokietijoje išblaškyti Lietuviai vargas, greta to, dar mus verčia, Jūsų Ekscelecijoms tarpininkaujant, prašyti kitų šalių katalikų padėti tiems kurie gyvena didžiausiame skurde ir kuriems truksta drabužių, maisto ir gydytojo priežiūros.

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

BELAUKIANT...

Pabėgėlis - emigrantas gyvena ir pergyvena kitaip negu gyvena savo tėvynėje. Atplėstas nuo žemės, netenka pagrindo po kojom — tikrovės pajautimo. Troškimas sugrįžti į tėvynę toks stiprus kad suranda daugybę argumentų kurie pateisintų jų troškimą tuojau įvyksiant. Smulkmena gaivina jam didžiausias viltis. Nugirsti gandą užtenka, ir pasidaro išvada: jau čia pat, jau už mėsio, na, vėliausia po metų!

Ir gerai kad vilties neprarandama ir nenustojama nuo gyventi ir dirbuotis. Bet bloga kad nepagrįsta viltis pažadina tikėjimą jog troškimas savaime įvyks, kad galima rankas sudėjus, lagaminus susikrovus laukti ir nieko neveikti. Laukdamas gyvena dienomis, nesirūpindamas tolimesne ateitimi ir jai nepasiruošdamas.

Randasi tokių stovyklų kur pabėgėliai gyvena ta diena. Jaunimas po du kartus per savaitę rengia šokių ir kitaip dykauja; pakalbintas patalkinti dirbti ar net darbą pasiulytas atsisako: kam dirbti jei ir taip gauna valgyti. O čia dar koks "pranešimas" — kalbėtojas privedžioja jog tuojau grįšime....

Tuo atžvilgiu emigracija ir Lietuvius, kaip daugelį ankstesnių emigrantų, žudo. Dyka-duoniavimas naikina energiją,

pastangas kovoti dėl pažangos. Prasideda žmogaus regresas, žmogus virsta paliegėliu. Toks nebus naudingas tėvynei jei ji būtų galima ir greit pasiekti. Juo labiau toks bus pats sau žuvis, jei emigracija truks ilgesnį laiką.

Vienintelė tam išeitis darbas, vistic koks, fizinis ar protinis. Dabar naudingiausia bent kalbų mokytis, o taip pat mokytis praktiško amato. Jis palaikys žmogaus jėgas įtemptas ir lavinamas. Jis padarys tremtinį naudingą Lietuvai. O blogiausiu atveju, amatas ir kalba bus vienintelė priemonė išgyventi ir savo gyvenimą šiaip-taip sutvarkyti.

To reikalauja gyvenimo tikrovės pajautimas.

Antras tradicinis visų išėvių-pabėgėlių požymis — nesustatimas. Ir suprantama: išvarginto, išnervinto tremtinio gyvenime trukumų begalės. Jų katininkais kiekvienas linkęs apsausti kitus. Kad ne kitas, man gyventi būtų lengviau ir erdviau. Ir prasideda visų kovos prieš visus.

Ne vienas pabėgėlių ir atsidūręs panašioje padėtyje. Gyventi darosi vis sunkiau. Del tų sunkumų kaltinami komitetai, atskiri asmenys. Del to buna tokių kurie leidžia piktus gaudus, bėga skusti savo žmogų svetimiesiems. Čia vieną apkaltina išalkvojimu, čia kitą esensininku, trečią kolabo-

Lietuva bus laisva

Tvrtai pasitikėdami Dieviškąja Apveizda ir teisingumą mylinčiais žmonėmis, mes turime vilties kad jau neužilgo Lietuvos katalikai galės dėkoti Dievui ir tiems per kuriuos Apveizda bus įvykdyta Lietuvos išlaisvinimui, kad jų grįžimas į tėvynę buvo padarytas galimu. Nes tik tuo atveju ir ateityje jie galės visomis pajėgomis kovoti už žmonišką teisingumą ir Kristaus Karalystę žemėje šiaurės rytų Europos kraštuose atitinkamai Jo Šventenybės Pijaus XII žodžiui, kuriuo jis atskleidė Lietuvos Ministro prie Švento Sosto kalbą, pabrėžiančią kad Europos šiaurėje Lietuva sudarė toliausia pasistumėjusią priekinę katalikybės saugą.

Sįsądami šį laišką Katalikiškojo Pasaulio Vyskupams, mes išanksto reiškiamo savo dėkingumą už tą moralinę ir materialinę pagalbą, kurios jie malonės suteikti Lietuviai tautai.

Mes mielai naudojames šia proga pareikšti Jūsų Ekscelecijoms mūsų gilią pagarbą ir atsidavimo jausmus.

Jūsų ištikimi tarnai Musų Viešpatyje Jėzuje Kristuje

(pasirašė) JUOZAS SKVIRECKAS
Kauno Arkivyskupas Metropolitais
Priskirtas prie Apaštališkojo Sosto
VINCAS BRIZGYS
Kauno Vyskupas Koadjutorius
VINCAS PADOLSKIS
Vilkauskio Vyskupas Koadjutorius

Sudarytas ištėrinime rugsėjo 8 d. — Panelės Šventiausios gimimo šventėje — 1945 m.

P. S. Aukas Lietuviams pabėgėliams Vokietijoje ir Austrijoje prašome siųsti šiuo antrašu:

Union Suisse de Charité, Luzerne, Mariahilfasse 3, Postcheck VII — 1577 — Luzern, "Pour la Caritas Lithuanienne".

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' \$1
(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)
UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

'Timeless Lithuania' \$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiais)

LVS CENTRAS

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

racionistų. Kas suimtas — ne mano reikalas, ir piršto nenorima pajudinti kad bent pateisintų, nes gal nekaltai įskystas. Jei suimtas pasirodys nekaltas ir jį paleis, — a, ko del jį laikė taip trumpai, — atsidusta tautietis, kurio kraujas jau sugadintas, nes jis jau čia malonumą iš žmogaus kančios.

Kitas vėl, ištroškęs tariamosios valdžios komitetuose, šimtus kilometrų keliauja, savo konkurentus skundžia, kad tik pats įsitvirtintų. Pabėgėlis, atsitraukęs nuo žemės, dar toliau pyksta: atitrūksta ir nuo kitų žmonių.

Taip labai nepadoru, kenkia viešajai pabėgėlių gerovei, bet taip buvo ne vienoms Lietuviams karo metu ir karui praejus. Iš to knaisiojimosi po kitų sąžinę su didele žala bendram Lietuviai reikalui, iš svaidymosi neatsakingais žodžiais kitų adresų pagrindinė dabar išeitis — kiekvienas pats turi mažiau kitus įtardinėti, mažiau apie kitus kalbėti, apskritai prikasti savo liežuvį. Antra, visokiems gandai mažiau tikėti, žinant kad jie stiprinami emigracijos suardytų nervų.

Reikia taip pat atsimiti kad tokiais gaudus kuriais būtų Lietuviai savo tarpe kiršinami, svetimųjų akyse diskredituojami, leidžia tam tikri suinteresuoti asmenys ne iš Lietuviškos bendruomenės.

Kelias atgal į tėvynę kietas ir sunkus. Tik susiteikus, prtilus, susiklausius, ruošiantis nors ir paprasčiausiam darbui, kuriuo sau duona užsidirbama ir tėvynė atstatoma, tas kelias bus sutrumpintas.

(Bus daugiau)

LONDONE, Amerikos armija turėjo savo žinioje armijos reikalams 263 pastatus, kurie vieni buvo vartojami raštinėms ir sandėliams, kiti kareivių patalpoms ir valgykloms. Tie pastatai grąžinami Britams.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytone ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenumerata už Dirvą baigiasi, paminkit pas jus esamą Dirvos voka ir atnaujinimo kortelę, įdekit \$2 popierinius ir irasę savo pilna adresu, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

D I R V A
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Glianda.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Visuotinė mus marina

Mus atvežė į Rožėvą ir padėjo į kalėjimą. Vėl atėjo kažkoks Lietuvis ir ėmė visko klausinėti. Aš jam pasakiau kad mes turime kiek reikia gerų drapanų, baltos duonos, lašinių, o svetimų žemių grobti neiname. Mes kariaujame tik už savo tėvynę ir laisvę.

Rožėve mus išlaikė tris dienas ir nieko nedavė valgyti. Kai mus varė į stotį, tai virėjas, matydamas, jog mes negalime paeiti, atidavė mums savo porciją žalių kopūstų. Stotyje atėjo komisaras ir vėl ėmė mane klausinėti apie Lietuvą. Man viską gerai apie Lietuvą pasakojant, liepė nutilti ir pagrasino pašauti.

Bevažiuojant mums traukiniu, atėjo pas mus jaunas gražus Lietuvis ir ėmė ginti bolševikų tvarką ir pulti Lietuvą. Mes su juo smarkiai susiginėjome. Galų gale ėmėme gražiuoju kalbėti. Jis pasisakė, jog esąs nuo Panevėžio. Vienoje stotyje, kažkur nubėgęs atnešė man gabalėlį duonos, mėsos, vieną obuolį ir dar 40 rublių kerenskių. Atneštas valgius mes visi pasidalinome ir suvalgėme, o su mūsų Lietuviu gražiai broliškai atsiveikinome, ir jis kažkur dingo.

Mane, pabėgėlių, geri žmonės šelpia

Vienoje stotyje netoli Maskvos mus labai silpnai saugojo. Aš išlipau iš traukinio ir nuėjau į daržą, kur buvo nupjautų kopūstų kotai. Aš tų kotų pavalgiau ir į traukinį jau nebergėžau, nes nutariau bėgti Lietuvon. Nakties metu įlindau į kažkokią pašiurę ir pernaktį. Ryto pabudęs nežinau, kur esu. Užėjau pas artimiausį ukininką ir paprašiau valgyti. Jis man davė porą vakarykščių bulvių ir šmotuką duonos. Pasistiprinęs leidausi tolimon kelionėn. Laimingai atvykau iki Rožėvo. Vakare smarkiai ėmė lyti, o naktį nėra kur. Netoli kaimo radau pirtį ir už jos atsisėdau. Mane pamatė kaimo vyrai ir, atėjus prie manęs, ėmė klausinėti, kas aš per vienas. Aš jiems teisybės nesakiau.

— Nemeluok, bet geriau sakytis teisybę — tarė vienas iš jų. — Eikime į kaimą ir ten visą reikalą aptarsime.

Aš buvau nusigandęs, manydamas kad jie mane išduos. Bet pasirodė, kaimo buvo apie 20 nuo fronto pabėgusių vyrų. Pasisakius man, jog esu Lietuvis, tuoj atsirado vienas, kuris tarnavęs Vilkauskis ir Naumiestyje. Jis padarė mane kalbėtis su jais kaip namie. Jie mane pavalgėdino ir davė gerą nakvynę, o iš ryto parodė kelią.

Per kiaušų dieną beedamas, vakarop inėjau į dideles pelkes. Maniau, jog čia bus mano gyvenimo galas. Vis dėlto išėjau iš pelkių, užėjau į kaimą ir pasiprašiau nakvynės. Pavalgėdino duona maišyta su pelais, o į nakvynę be popierių nepriėmė.

Patenu į komisaro slėstus

Leidausi toliau. Priėjau gilią upę. Atsiradęs šalia manęs kažkoks vaikas pasakė, jog ties kaimu esąs tiltas, bet ant to tilto stovinti sargyba. Aš, nenorėdamas patekti sargybai į rankas, nusirengiau, iršiau į savo drapanas akmenį ir permečiau į kitą pusę, o pats upę plaukte perplaukiau. Išėjus iš vandens, man rodėsi, jog nuo šalčio aš visą ugnį degu.

Užėjus į artimą kaimą paprašiau valgyti. Davė runkelių duonos. Iš čia ėjau mišku paliai geležinkelį. Užpuolė vakaras. Ir vėl užėjau į kaimą prašytis valgyti ir nakvynės. Rusas su didele žila barzda mane išvijo. Nuėjau į antrus namus ir čia radau daugybę raudonarmiečių. Aš apsimečiau jų nebijas.

— Kas tu toks ir ko tu nori? — įtartinau į mane žiūrėdami, ėmė mane klausinėti.

— Esu pakeleivis ir noriu nakvynės, — drąsiai jiems atkirtau.

— Eik su manim; aš tau duosiu nakvynę, — tarė vienas iš jų ir išsivedė mane į lauką.

Čia prie mūsų pribėgo žydas komisaras ir, iškvietęs, kas aš per vienas, liepė mane nuvesti pas tą žilabarzdį ukininką ir tenai iki rytojaus mane saugoti. Pas ukininką aš atsiguliau ant aslo, o tas senis atsigulė prie slenkščio kad negalėčiau išbėgti. Aš negalėjau užmigti, nes vis galvojau, kaip galėčiau pabėgti. Pagaliau atsikėliau, pažadinau savo žilabarzdį senį ir paprašiau kad jis mane išleistų laukan. Bet jis išleido mane tik į priemenę. Užžibinęs degtuką pažūrėjau, kaip uždarytos durys ir gryžau atgal. Kiek palaukęs pabėgau į artimą girią ir pasislėpiau nuo senio.

Ir vėl išbėgu

Girioje buvo labai didelės pelkės, todėl aš išėjau į geležinkelį. Čia mane pagavo komisaras atsivėręs į stotį, pasodino į traukinį ir atvežė atgal į Velikiją Luki. Mieste kalėjimui buvo pilni prigrusti žmonių, todėl mane uždarė vagoną. Čia išbuvau keturias dienas visai ne-

valges.

Vieną kartą pasitaikė labai geras Rusas sargybinis. Vakare jis mane nusivedė į stotį ir davė truputį duonos ir arbatos. Stotyje apstojau mane žmonės ir ėmė klausinėti kas aš per vienas ir po jėškau. Aš pasakiau kad esu darbininkas ir jėškau darbo. Mano sargybinis nakvynei nuvedė į sargybos būstinę. Čia buvo pilna milicininkų. Naktį jie išbėgo prie traukinio. Iš ryto aš, niekieno nevaržomas, išėjau savo keliais.

Po ilgų vargų atsiduriau net Vitebsko gubernijoje. Be popierių dažniausiai manęs nepriimdavo į nakvynę. Pasitaikydavo visokių žmonių — vieni sušelpdavo, kiti pavarydavo. Vienas sentikis davė man keletą obuolių ir dar kelią nurodė.

Pataikau į kunigą Lietuvį

Taip besibastydamas, bebadaudamas atėjau iki Rezeknės. Iš vienos pusės buvo bolševikai, iš kitos Lenkai. Užėjau pas vieną Latvių kataliką. Jis man patarė eiti į Grybiniškių Lietuvių kunigą. Aš jį radau kiemą sluojant. Iš klausinėjo, kokie Lietuvoje vadai kad prezidentas ir t. t. Iš mano žodžių pamatė kad aš nemeluojau ir tikrai esu pabėgęs iš nelaisvės Lietuvis kareivis. Visur buvo pilna bolševikų, bet jis mane drąsiai ir maloniai priėmė. To kunigo brolis ir sesutė mane dešimtį dienų pas save slėpė ir maitino. Jie kalbino mane pasilikti ilgiau, kol ateis Lietuviai arba Latviai ir tada pateksiu pas savuosius.

Pagaliau iš bolševikų kariuomenės dezertyravo apie trysdešimt žydukų. Mes pabijojome, jog bolševikai, savo dezertyrų jėškomai, gali surasti ir mane; tada sušaudys ir mane, ir gerasidį kunigą. O kunigas vieną kartą jau buvo pastatytas sušaudyti, bet jis nieko nebijėjo. Jis pasikinkė arklį ir pats mane pervežė per bolševikų būrį. Gerą galą pavėžėjęs, gryžo, o aš nuėjau pats vienas.

Atėjau prie pat fronto. Žiuriu — teka plotos upelis, o už upelio matyti apkasai, vielų pinklės, už jų didelis miškas. Radau lieptą ir perėjau į kitą pusę. Čia buvo niekieno nesaugomos pelkės, ir aš laimingai įsmukau į mišką ir be jokios baimės juo ėjau.

Labai snigo šlapia sniegu. Visas peršlapęs užėjau pas vieną žmogų ir pasiprašiau nakvynės.

— Negaliu aš tavęs priimti, — tarė tasai žmogus, — nes arti frontas. Jeigu bolševikai čia tave užtikty, tai butų ir po tavim, ir po manim.

Išėjęs iš to žmogaus, apsinakvojau miežių kugyje. Mano drabužiai buvo šlapi ir nuo gyvenimo net kilnojosi. Čia dar prilindo miežių akutų; net nežinojau ką daryti.

Bolševikai mane apšaudė ir vėl suima

Atsikėlęs, pasileidau per pelkę, vis šlapadribo lydimas. Per miškus ir sausnes vietas negalėjau eiti, nes ten stovėjo bolševikai. Beeinant man per pelkes, kitoje pusėje miško pasigirdo kulkosvaizdai, šautuvų ir net patrankų šūviai. Bet išėjus man iš miško, jau nieko nebuvo girdėti. Aš pasiklausiau, pasidairiau ir, nieko nematydamas, einu.

Staiga iš kaimo pusės pasigirdo: "Stoj, stoj!" Aš bėgti į mišką. Bolševikai paleido keletą šuvių, bet neklidė. Aš vėl traukiau mišku toliau. Išėjau į lauką, apsidairiau — visur tylu, niekur nieko nematyti. Einu į kaimą. To kaimo langai visi išdažyti, o žmonės manęs nė artyn neprisileidžia. Taip ir nuėjau per laukus į pušynėlį. Ir vėl iš pušynėlio išgirdau: "Stoj, stoj!" Jie mane taip staiga užklupo kad aš jau negalėjau nuo jų pabėgti. Iškratę rado pas mane gerą piniginę, bet be pinigų ir pasiėmė sau. Paskui nuvarė į kitą pusę apkasų ir liepė nueiti į kaimą pas komisarą. Apsukau kaimą ir vėl į mišką.

Per keturias dienas smarkiai lijo ir snigo. Aš nė valandėlės nebuvau kiek padžiuvęs. Tamsią naktį priėjau prie tos vietos, kur mane buvo pagavę. Paliai girią buvo linų prikrautas kluonelis. Įlindau į linus ir šlapias išbuvau ligi prašvito. Prašvitus užėjau pas artimą žmogų pasiklausti kelio. Bet žmonės bolševikų buvo taip įbailinti, jog man nieko nesakė. Iš čia išėjau, nieko nežinodamas, tik šiaip kelią spėliodamas.

Patenu į Latvius

Po kurio laiko užėjau pas Latvi. Latvis buvo kažko labai linksmas kad net ir man linksniau pasidarė. Paaikšėjo ir jo linksmumo priežastis: bolševikai Latvių iš čia jau buvo išvėyti. Jis mane pavalgėdino kopustais ir parodė kelią per mišką, kuriuo turėjau nueiti staciai pas Latvius.

Linksma ir džiaugdamasis leidausi per mišką. Netrukus pamaciau tiltą, ant kurio stovėjo Latvių kareivis. Aš jį kariaiškai pagerbiau ir pasakiau, kas aš per vienas. Jis iššaukė pamainą, o pats nuvedė mane į štabą. Čia atsir-

Sulaukė Pirmo Gumo Siuntinio

Pirmas siuntinys tikro, natūrališko gumo, apžiūrimas tik ką gavus San Francisco. Jo atsiųsta 42 tonai, pagaminto po pat Japonų nosių Filipinų salose. Rytų Pacifiko salas Japonams užėmus karo pradžioje, gumo gavimas Amerikoje nukirstas ir prisiėjo jį daryti iš pašalinių produktų.

do Latvių, mokačių Lietuviškai. Visą iš-klausinėję, davė man duonos, taukų, o vakare išvežė mane į miestelį, kur mane išlaikė trys dienas uždare. Iš čia nuvežė į Volmaro koncentracinę stovyklą, kur buvo daugybė žmonių, jų tarpe ir daug Lietuvių. Lietuviai man pasakė, jog jie čia laikomi po trys keturias savaites ir vis dar nepaleidžiami. Aš susirūpinau, kas bus.

Vieną dieną išvarė mus į darbą sykiu su bolševikais belaisviais granatų nešioti. Diena buvo labai šalta, o mano batų ir kojinių vien tik auleliai buvo belikę — padų visai nebuvo. Mūdiro buvo vienos rankovės tik galukas, o kitos

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikėtis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais audimo viršeliais, populiariška lengva kalba parašyta, stambiom raidėm. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tęsėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Rusijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmonija gyveno, kariavo nuo pat priešistorinių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siuskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo žmonių istoriją.

Reikalaukit Dirvoje

LIETUVIAI VETERANAI IR AMERIKOS VETERANŲ ORGANIZACIJOS

LIETUVIŲ POSTAI PRIE AMERICAN LEGION

CHICAGO, Ill. — Amerikos spauda pastaru laikų daug rašo apie Karo Veteranų organizacijas prie kurių priklausys šio karo veteranai. Vienas Chicagos dienraštis sužymėjo virš 200 veteranų organizacijų prie kurių šio karo veteranai yra kalbinami prigulėti. Nekurios jų yra sutvertos tik pasipelnijimui arba politiskais išsiskaitymais ir mažai ką bendro turi su veteranais. Nekurios iš jų yra taikomos visokių izmų platinimo tikslams.

Pastoviausios ir geriausia žinomos yra trys Veteranų grupės: Veterans of Foreign Wars, Disabled Veterans, ir American Legion.

American Legion yra didžiausia veteranų organizacija, ji turi postus kiekviename net ir mažame mieste. Dideliuose miestuose yra po keliolika pos-

visai nebuvo.

Vakare aš nuėjau pas dežuruojantį karininką ir paklausiau jo dėl ko jis mane taip kankina, nes mes Lietuviai ir Latviai juk išvien kariuojame. Aš jam pasakiau kad į darbą išėjau pirmą ir paskutinį kartą. Jis užsirašė ir pasakė kad daugiau manęs į darbą nevarysias.

(Bus daugiau)

Štai apysaka kuri jums patiks!

ALPIS

KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieros viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduodama už \$1.00

● Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpius istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kestučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kestutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kestutį, tačiau tas narsus vaikiną ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nautikus Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūnčiama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laišką \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženkla).

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

ty turinčių bendrai tūkstančius narių.

Chicagoje, vienoje Cook apskrityje yra 28 postai, tarp jų ir Lietuvių Dariaus-Girėno Postas 271, kur priklauso apie 400 Lietuvių veteranų. American Legion yra artimiausia Lietuviams organizacija, nes dabar yra keli skaitlingi postai susidedanti vien iš Lietuvių.

Taip, Stephen Darius Postas So. Bostone su keliais šimtais narių, Dariaus-Girėno Postas Chicagoje su nuosavu namu; Baltimore Postas ir kitur.

Prie American Legion Lietuvių Posto, kaip pav. Chicagoje ir kitur, daug jau yra prisirašiusių šio karo veteranų, bet tai tik mažas dalis ir tai tik pradžia.

Dabar esanti Lietuvių postai yra daug parėmę Lietuvos reikalus, prisidėję prie Lietuvių veikimo ir tt. Daug ką galėtų padaryti jeigu kožna Lietuvių kolonija turėtų American Legion postą ir sutrauktų visus dabartinio karo veteranus į save.

Tėvai ir Lietuviai veikėjai kurie supranta Lietuvių veikimą ir žinote kiek galima nuveikt Lietuvos labui ir sau suorganizavus, pagelbėkit jaunuoliams, patarkit jiems, padarykit jiems kelią, padarykit pradžią, tegul Lietuviai veteranai rašosi į American Legion postus kur jie jau yra, o kur nėra tegul sutveria, gaudami tinkamą to miesto Lietuviams posto vardą ir paskiau gaudami posto numerį iš American Legion Headquarters, Indianapolis, Ind., arba kreipdamiesi į bent kurį dabar esantį Lietuvį postą.

J. Jakubauskas.

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KAPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai Dirvoje, kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, kambariai, pajiekojimas giminių, taipina 50c už vieną kartą, tris kartus už \$1.00. Priduokit gatavai parašytą.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas P Otomac 6899

Daugiau Laiko Skaitymui - - -

Skaitykit ir Platinkit

KARO METU AR TAIKOJE — DIRVA GERIAUSIAS JUSŲ DRAUGAS

Prenumerata metams vis

\$2

KURIE ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

KARUI pasibaigus, Dirva, kaip ir visu karo bėgiu, duodama skaitytojams tik už \$2.00 visam metui. Nors ir dabar dar laikraščio leidimo kaštai yra tie patys kaip buvo karo metu, bet Dirva pasilieka ta pačia kaina kaip buvo — tik \$2.00.

NAUJAI užsirašantieji Dirvą gausit prenumeratos \$2.00, arba* kurie išrašysit Dirvą savo draugams, gausit ją už \$2.00. Atnaujindami prenumeratą taip pat gausit Dirvą po senovei už \$2.00. Tik prašome tuoj atnaujinti prenumeratą kai ji baigiasi.

DABAR PATS LAIKAS atnaujinti savo Dirvą kurių pasibaigė, ir dabar geriausias laikas išrašyti Dirvą dovanų, nes kaip matote Dirvoje telpa ir tilps daug įvairių svarbių raštų apie Lietuvą, apie Lietuvius pabėgėlius, ir kitais svarbiais klausimais.

(Idėkit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit **DIRVĄ**)

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

NETYROS SAŽINĖS BAIMĖ

KLIMPIMAS Į ANARKIJOS
BALĄ — KOMUNIZMO
LAIMEJIMAS

Amerikos okupacinė militarinė administracija prieš žemės veda taip vadinamą ty kraštų "demokratinimo" programą. Masiniai prašiniai iš visų svarbesnių vietų ir pareigų Italijoje fašistus, Vokietijoje nazius ir Japonijoje militaristus. Japonijoje net valstybinę religiją, šintoizmą, siekia sunaikinti. Ir visur įstato į svarbias pozicijas vietos raudonuosius elementus.

Apart politinio "demokratinimo" varoma ir industrinis "demokratinimas" arba industrijos "demilitarizavimas", tikslus jos sužalojimas, kad "negalėtų" ginklų gaminti.

Tačiau tokis dalykas kaip "demilitarizavimas" industrijos yra negalimas. Galimas yra tik jos visišką sunaikinimas. Nes ta pati plieno liejykla kuri nuleia puodą gali nuleisti ir kanuolės. Ta pati mašina kuri padaro modernią plūgą gali padaryti ir modernią kulkosvaidį. Dėlto norint industriją "demilitarizuoti" reikia ją sunaikinti kad ji nei plūgų nei puodų nedarytų.

Dėlto žodžiai "demokratinimas" ir "demilitarizavimas" yra tik maska. Tikrenybėje tai daroma su nugalėtais priešais visais amžiais. Butent — naikinama priešų geresnis elementas, pramonė, kultūra ir ekonomija, daroma ubagystė, sumišimas ir demoralizacija. Kitaip sakant sekama Romėnų taisyklė: "Padalink ir valdyk".

Mūsų krašto spauda daugumoje pilniausia talkininkauja tame Romėniškame programme ir labai sugabiai maskuoja "demokratinimais" ir "demilitarizavimais" tą seną "padalink ir valdyk" programą.

ATSIDARO AKYS

Tačiau netyrą sažinė pradedą jausti baimę.... Pavyzdin New York Tribune viename pastarų redakcinių straipsnių apie šintoizmo likvidavimą pastebi kad Japonai teisiog stebina mus pačius savo labai lengvai pasidavimu tiems "demokratinimo" ir "demilitarizavimo" procesams. Bet Tribune priduria kad "pabaiga bus sunkiausia" ir "delto nereikia skubinti džiaugtis pradžios lengvumais. Gaiaus savo išva-doje Tribune pareikia abejo-ne ar Japonai sugebės išvystyti tikrą demokratiją iš anarkijos, kaip turėtų atsitikti.

Tuomi tas laikraštis atiden-gia maską tikrojo "demokratinimo" tikslo, butent kad tiks-liai siekiama užkariautus prie-šų kraštus privesti prie galutinio sudemoralizavimo iki anar-kijos laipsnio. Tik pradeda prisibijoti kad tie kraštai gali nesugebėti iš tos anarkijos ba-lis išbristi į saugią "demokra-tijos" sausumą. Anarkija to-se šalyse reikėtų katastrofą ir patiems demokratiniams užka-riautojams.

Anarkijos, žinoma, siekia ko-munizmas. Nes iš anarkijos, komunizmas tikisi ir turi pro-gy laimėti. Dėlto Amerikos militarinės okupacinės admini-

stracijos anarkinio progra-mas prieš kraštuose sudaro pavojų pačiai Amerikai ir pa-tiekia didelių laimėjimų gali-mybes Sovietams.

Tokį pavojingą nusistatymą be abejo diktuoja Londone ir Washingtono Maskvos prie-te-liai visoki "liberalai", "nauja-dalybininkai" ir visi raudonojo idealizmo sankleiviai, kurie nuo galvos iki kojų yra pro-sovietininkai.

Amerikos nusistatymas to-kiu budu eina Sovietų interesų naudai, bet ne mūsų krašto saugumo ir gerovės tikslams. Ta pro-sovietiška pro Rusi-ka propaganda taip apdumė Amerikos visuomenę kad veik-joks Amerikietis nedrįsta bent žodį tarti už savo krašto sau-gumo ir interesus. Visi bijo užgauti Rusijos.

Klausimas kaip ilgai Ameri-kos išdavikai galės Ameriką šokinti Rusišką kazoką?

D. Klinga.

Pabėgėlių Pajieškoji-mų Lakštas

Wuerzburg, Vokietijoje, pa-bėgėlių Lietuvių Sąjunga lei-džia spausdintą "Pajieškojimų" lakštą, kurio paskučiausi, nr. 20, Dirvos redakcija gavo šio-mis dienomis. Tame lakšte tal-pinami pajieškojimai giminių ir artimųjų išsimečiusių Vokiet-i-joje ir Austrijoje. Matyt tas pajieškojimų lakštas skleidžia-mas plačiai.

Kiek žinoma, Amerikos oku-pacinė vyriausybė leidžia Lie-tuviams nuvykti iš Vokietijos į Austriją ir atbulai, susirasti savo šeimos narius.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos ži-nantieji prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba
Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

Magar, Lucy Lynski, Frank. Maldzius, Petras, kilęs iš Me-lagėnų k., Melninkų v., šven-čionių ap.

Masiokienė-Silunaitė, Antani-na ir jos duktė Frances, gy-venusi Čikagoje.

Mažylis, Antanas, sunus Pe-tro, kilęs iš Gučiūnų kaimo, Skapiškio v., 1922 m. iš Čika-gos persikėlęs į Detroit, Mich., kame ir dabar gyvena.

Mikolaitis, Jonas, kilęs iš Dai-nių k., Jurbarko v., Raseinių ap.

Mocius, Jurgis ir Mociutė, Elyza, gyvenę New Yorke.

Močėnas, Aleksandras, kilęs iš Subačiaus miestelio, Pane-vėžio ap.

Montvilienė, Ona, Amerikoje žinoma kaip Montvil, Anna, gy-venusi Brooklyn, N. Y.

Namavičiai, Julius ir Zigmąs, kilę iš Smilgių v., Panevėžio ap.

Norkus, Antanas, kilęs iš Ke-tunų k., Sedos v., Mažeikių ap.

Pakarnienė-Zilvitytė, duklė Jurgio, kilusi iš Petrauskinės k., Piniavos v., Panevėžio ap., prieš šį karą gyvenusi Brook-lyn, N. Y.

Paulauskas, Petras, išvykęs Klaipėdos apie 1922 metus ir gyvenęs Washingtone.

Pažemėckas, Kazys, iki 1938 metų gyvenęs Buenos Aires, Argentina, bet manoma kad vė-liau persikėlė J. A. Valstybes.

Petronaičiai, Baltrus ir Ona, o taipgi Petronaičio trys bro-liai ir vaikai kilę nuo Kedainių ir gyvenę Brooklyn, N. Y.

Petrulis, Jonas, gyvenęs Či-kagoje.

Polekauskai, Boleslovas, An-tanas ir Juozas, Amerikoje ži-nomi dar ir kaip Paulakowski, kilę iš Suvalkų ap.

Purlys arba Pivoras, kilęs iš Barzdainių k., Zemaikiečio v., Ukmergės ap.

Račkauskas, Kazys, kilęs iš Dargiškių k., Zarėnų v., 1936 m. gyvenęs 125 Siegel Street, Brooklyn, N. Y.

Računas, Augustinas, gyve-nęs su broliu Brooklyn, N. Y.

Račkauskai, Jonas ir Motie-jus, kilę iš Svidiškių k., Puns-ko v., Seinų ap.

Rastauskas, Adolfas, sunus Stanislovo, nuo 1913 metų pa-stoviai gyvenęs Hartford, Conn.

Ruklevičiai, išvykę iš Kelmės prieš 20 metų.

Seiliai, Vincas ir sunus Vin-cas.

Simučiai, Liudvikas ir Ona ir taip pat Amerikoje gimę jų vaikai Justinas, Anicetas ir Juzefa. Jie visą laiką gyvenę Čikagoje.

Stankus, Kazimieras, kilęs iš Mastaičių k., Kulų v., Kretin-gos ap.

Stociokienė, Ieva.

Strankauskas, Petras, kilęs iš Budos k., Sakų ap., Jankų v.

Strinkis (Striukis) Liudvi-kas.

Selvytė, Elzbieta ir Verani-ka, kurių pirmosios pavardė po vvrų yra Elizabeth Walsh, o antrosios V. Kiesil, kuri iki 1935 m. gyvenę San Francis-co, California.

Sidlauskai, iš Virbalio išvykę prieš 30 metų.

Sidlauskas, sunus Vinco, kilęs iš Dovydių k., Kruopių v., Šiau-lių ap., gyvenęs Manchester mieste ir dirbęs siuvyklose.

Sidlauskas, Domininkas.

Silinskaitė, Marijona, kilusi iš Makų k., žem. Naumiestyje Tauragės ap.

Silunaitė, Konstancija, kurios išteklėjusios pavardė nežino-ma.

Silunaitė, Antanas, gyvenęs Či-kagoje.

Steinys, Motiejus, ilgas me-tus gyvenęs New Yorke.

Sulskaitė, Justina, gimusi Amerikoje.

Tamaševičienė, Antanina, su sunum Vaclovu.

Tamoškauskienė, Stasė, gyve-nusi Čikagoje.

Tamošunai, Andrius ir Vy-tautas, gimę Boston, Mass., Lie-tuvoje gyvenę Barančyžnos k., Deltuvos v., Ukmergės ap., i Ameriką sugrįžę 1937-1938 m.

Uberta, Pranas, gyvenęs Či-kagoje.

Urbanai-Urbanavičiai, Anta-nas ir Albinas, gyvenę Čikagoje.

Urbanas, Karolis, gyvenęs Boston, Mass.

Vaičiulis, Konstantinas.

Vaišienė, Jadviga, gyvenusi Čikagoje.

Vaitkus, Juozas.

ELEVATORIŲ STREIKUI PRASIDĖJUS —

Kuomet New Yorke sustreikavo elevatorių operatoriai, darbininkai ir raštinii tarnautojai turėjo laiptais lipti į aukš-tus budinkus pasiekti savo darbavietes, kaip čia parodoma.

Automobilistų Viltys Tuoj Išsipildys

Tukstančiai automobilių ratams naujų padangų padarytu Firestone dirbtuvėse Akron, Ohio, kuriuos pradės gauti civiliai savo automobiliams visur. Dabar lai tik spėja pridaryti auto-bilių, o ratams padangų jau yra pakankami.

Vaznaičiai, Antanas ir žmona prieš ištekančią šėpavičutę, ki-lusi iš Raseinių.

Volček, Marija, gyvenusi Na-shua, N. H.

Zabiela, Petras, gyvenęs Či-kagoje.

Zautras, Jonas, kilęs iš Lei-palingio v.

Ziurkevicienė, Ursulė ir jos sunus Juozas, gyvenę Višakių Rudoje.

Juozas Zemgules
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
511 So. Heover Street
LOS ANGELES, CALIF.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Daytono
ir aplinkinėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

Atlyginkit
už Ištikimą Tarnybą
ir Teisingumą

PALIKIT
SAVO
MAYORU

Thomas A.
BURKE

Jus kaip tautinės grupės balsuotojo pareiga yra atlyginti žmogui kuris palaiko Clevelandą laisvą nuo rasų neapikantos ir skirtumo balsuojant už jį ANTRADIENĮ, LAPKRIOČI 3, RINKIMUOSE.

Nuėję į balsavimo būdėlį padėkit X prieš vardą THOMAS A. BURKE FOR MAYOR.

FOR MAYOR

X THOMAS A. BURKE

Democratic County Central Committee
Ray T. Miller, Chairman

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALU VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiami naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

TELEFONO PIONIERIŲ
PIRMINIKAS

RANDOLPH EIDE

Randolph Eide, The Ohio Bell Telephone Company prezidentas, ta-po išrinktas nacionaliu prezidentu Telephone Pioneers of America.

Ta organizacija susideda iš tele-fono darbininkų kurie turėjo 21 ar daugiau metų tarnybos telefono biz-nyje. Mr. Eide viršija tą reikalavi-mą 14 metų, nes jis jau gaus savo 35 metų Bell System tarnybos žen-kluką ateinantį Kovo mėnesį.

Šioje organizacijoje yra virš 97-000 telefono pionierių visoje šaly-je, iš jų apie 3,300 narių priklauso N. C. Kingsbury Chapter No. 2, ku-ris apima Ohio Bell teritoriją. Mr. Eide buvo prezidentas šios Ohio grupės nuo Liepos, 1939, iki Bir-želio, 1940.

Randolph Eide gimė Lee, Ill., lan-kė ten mokyklai, ir baigė akademi-ską kursą University of Illinois Academy. Paskiau įstojo į College of Liberal Arts and Sciences Univer-sity of Illinois, specializavimuisi ekonomikoje ir Angliškai, ir baigė 1910 metais su B.A. laipsniu. Jis i telefono biznį įstojo Kovo 27, 1911, kaip trafiko studentas su New York Telephone Company, New Yorke, o vėliau turėjo tarnybas Bell Sys-temoje New Jersey, St. Louis, Mo., ir Detroit, į Clevelandą atvyko 1921 metais. Jis tapo Ohio Bell prezi-dentu Balandžio 24, 1930.

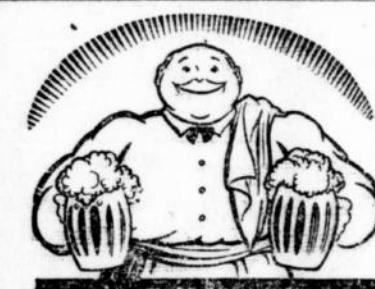
Anglai Daug Pragėrė

Apskaičiuota kad Anglijos žmonės karo metų bėgyje pra-leido 12 bilijonų dolarių alko-holinams gėrimams.

Bilijonus dolarių pragėrė ir Amerikos gyventojai, ir iš tos sumos milijonus dolarių pragė-rė Lietuviai.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Sįsdami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdė-kit už 3c pašto ženklelį atsa-tymui. Tas būtina.

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo se-nus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas

Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėlidieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-
RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur susitinka kiti miestu

pravažiuojanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar

Savininkės

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Company

"WRAPOVER
DRESSES"

Gėlių Marginių Rayon

4.50

Užsiverka jos kaip paltas, susiriša iš šono... ir apsirengi greitai lyg nieko. Gražios ir spalvingos, gė-lėtų marginių; praktiškos apsigau-bimo suknios yra iš žėrinčio rayon.

Daug spalvių Marginių ant žalio, aqua, ružavos, auksio spalvų; mie-ros 16 iki 44 4.50

Baltų Gėlių Marginių ant copen, vy-no, gelsvo ar žalio dugno; mioros 16 iki 44 4.50

DAYTIME DRESSES
TREČIAS AUKŠTAS

SKALBIAMI NAMAMS REIKMENYS

50% Pukų Pagalvės
21x27 colių 9.98

Gražus Stalui Užtiesalai
52x52 colių 1.95

Chenille Bath Setai
2.98

Vėl ju turim... jusų mėgiamy pagalvių. Prikimštos pilnai 50% naujų pukų, 50% minkštų plun-kenų. Impilais stiprios, neperlen-damos medžiagos.

Štai stalui užtiesalai kurie pra-skaidrins jusų stalą. Tvirtu au-dimo vatos medžiaga su obuol-ly žiedų marginiais. Keturioms vietoms užtiesalai, 52x52 colių, po 1.39

Didelis 21x34 colių patiesalas su pritaisytu viršaus uždanga-lu... storo pukuoto chenille su baltu mazgelių gėlių puoša-lais. Peach, mėlyna, rožinė, ža-lia; aukštinė ar balta spalva.

Mažieji Užtiesalukai
1-4 iki 1-2 Pigiau

8 šmotų Korko Setai
1.00

Nashua "Welwyn"
Blanketai

Gražus patiesalukai ir doilies, puikaus darbo ir apvedžiojimų, baltų spalvų. Buvo po 25c iki 7.98, dabar 15c iki 5.98.

Naudingas ir praktiškas nefor-maliams užkandžiams. Apsaugo nuo karščio; vaisyti ir kitokių marginių. Keturioms vietoms mats su keturiomis coasters.

72x90 colių 13.95

Austi iš 100% grynos vilnos... stori pukupoti ir patogiai šilti.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Dalyvaukit Smagiame Kortavime

LVS 1-mo skyriaus linksma sueiga ir kortavimo vakaras rengiamas J. Blaškevičių namuose, kitą sekmadienį po pietų, Lapkričio 4, nuo 3 val., adresu 809 Hoover road. Tikiečiai platiniami norintiems pirkti išanksto; taipgi galėsiti nusipirkti atvykę tą pačią dieną, po 50c. Kviečia Komisija.

VICTORY LOAN VAJUS

Suvis 20,000 liuosnorių darbuotojų visame Clevelande deda pastangas padaryti pasekmingą Victory Paskolą, kuri bus paskutinė. Paskolos vajus tęsis iki Gruodžio 8 ir per tą laikotarpį numatyta sukelti visoje šalyje 11 milijonų dolarių.

Pirkit bonus ir toliau tomis pačiomis sąlygomis kaip pirmesnėse paskolose. Jūsų bonai augs sumoje ir neš jums naudą.

GRYZO

Corp. Chris. Tulauskas, istarnavęs Dėdei Samui 2 metus ir 8 mėnesius, Marine M. C. Air Corps, sugrįžo galutinai paliuosutas. Jis išbuvo 18 mėnesių Pacifiko salose, Filipinuose, matė daug sužeistų, lengvai ir pavojingai; perleido gražių ir blogų laikų, bet viską iškentėjo ir garbingai paliuosutas iš tarnybos Sp. 21 gryžo prie savo tėvelių, Jono ir Jozapinos Tulauskų.

Laukiam gryniančio antro sunelio, Vytauto Tulausko, kuris tarnauja armijoje jau 6 mėnesiai. Jis paliko nusiminusią savo žmoną ir pustrėčių metų sunelį. Tikima ir jis bus netrukus paliuosutas iš tarnybos.

JAUNUOLIAMS ZINOTINA

Kongreso Atstovas iš 20-to Distrikto, Michael A. Feighan praneša kad Lapkričio 17 Civil Service Commission laikys egzaminavimus aplikantams į West Point ir Annapolis. Tie egzaminavimai bus atliekami patogiose dalyse visoje šalyje. Aplikantai kurie yra 20-to distrikto gyventojai gali rašyti aplikaciją į Michael A. Feighan, House of Representatives, Washington, D. C.

Lankėsi Niagara Falls

Alekas Banys pereitą savaitę praleidęs dvi dienas Niagara Falls, N. Y., pasimatus su tenaitiniais veikėjais, aplankęs Kun. P. Aukštikalnį ir kitus, grįžo į Clevelandą. Ten paragino gerus Lietuvių važiuoti į Misiją Washington. Ne kurie pasižadėjo pasidaruoti aukų parinkime Misijai ar gal ir nuvažiuoti.

Apsilankė ir tarėsi su Mrs. Genys, Stephen E. Collage, Otto G. Normand.

STATYS DIRBTUVĘ

Didžiausia pasaulyje trokutrailerių kompanija, Fruehauf Trailer Co., iš Detroito, pradedą statyti Clevelando priemiestyje Avon didžiausią dirbtuvę kokia iki šiol kur nors buvo: ta dirbtuvė užims 186 akrų žemės plotą ir kaštuos \$4,500,000. Ta vieta yra 21 mylia nuo Clevelando, pakeliui į Lorain.

Dirbtuvė tikima baigti kitą vasarą Rugpjūčio mėnesį, joje darbų bus del 2,500 darbininkų.

PIENO Clevelande dabartiniai gaunama po 14,000 galionų kasdien mažiau negu normaliai, todėl sakoma, nekurios pieninės turės sumažinti savo pieno pristatymą į namus.

Pieno sunaudojimas Clevelande į dieną pašoko nuo 92,990 galionų 1939 metais iki 131,417 galionų į dieną pereitą metą, o šymet dar daugiau.

MIRIMAI

CECILIA NEUMARITIS, 62 m., nuo 3731 Beuchner ave., mirė Spalių 26, palaidota Spalių 30, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsibuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko vyras, Antanas, 1 dukterė, Mrs. Cecilia Noss, 4 sunai: Juozas, Jonas ir Jurgis U. S. armijoje; Vincas namie. Vieną sesuo, Mrs. M. Apanaitis, iš Toledo, Ohio.

DABULIS Antanas, 64 m., pavienis, nuo 7909 Decker av., mirė Spalių 28, laidojamas 2 Lapkričio, Kalvarijos kapinėse; pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje 10 val. ryto.

Liko sesuo, Mrs. Anna Citavičius, trys broliai: Alekas, Vincas, ir Jonas Petrauskas.

Šių dviejų laidojime pasitaravo laidotuvių direktorė Dela Jakubs.

STASYS PODŽIUNAS, 93 m., nuo 1407 E. 92 st., mirė Sp. 20, palaidotas Sp. 27, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsibuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Velionis padėjo į Zagariskių, Garliavos p., Suvalkijos. Amerikoj išgyveno 48 metus.

Liko jo vaikai: Juozas, Kazys, Petras, Vincas, Pranas, Mrs. Ursulė Komer, Clevelande, Mrs. Margaret Beck, Rochester, N. Y., Mrs. Ona Swit, Los Angeles, Calif. Liko 19 jo anukų ir 25 praanukai. Jo žmona, 80 m. amžiaus, mirė 6 metai atgal.

Prie grabo nešimo pasitaravo visi savieji, sunai ir anukai bei žentai. Vienas jo žentas yra žinomas Petras Komeras. Laidotuvėse dalyvavo sunas Juozas su sunum Tamu, iš Terre Haute, Ind., ir dukterė Margaret Beck, iš Rochester.

Siuomi reiškiamė padėką visiems kurie dalyvavo šermentyse ir laidojime; ačiū už gėles ir už mišias; ačiū Kun. Bartis už jo visą patarnavimą, ir Wilkeliui Funeral Home už prielankų pasitarnavimą laidojime.

Komerų ir Podžiūnų šeimos.

JACK & HEINTZ, Inc., pragaršėjus šio karo metų Clevelande dirbtuvė, kaip praneša, nū laikų gaunama po 14,000 išdirbti automobilius. Tai bus naujienybė Clevelande šiais laikais. Po pereito karo čia buvo pasiryžus 1947 metais pradėti btuvės, bet per keliolika metų viena po kitai išėjo iš biznio.

CUYAHOGA ir aplinkiniuose apskrityse yra dideli bitynai, apskaičiuojama kad juose esama virš milijonas bičių. Jų apie trečdalis, 375,000,000, šią žiemą sako neturės kuo misti ir gali išmirti, todėl jų savininkai pradėjo rūpintis gauti išdygę kelios automobilių dirbtis racion board leidimų pirkti cukraus tų bičių maitinimui.

TAKSAI nuo nejudamo turto kitą metų nustatyta 10c nuo tukstančio dolarių mažiau.

James T. Cassidy Kandidatas į Teisėjus

James T. Cassidy kandidatuoja į miesto teisėjus terminui kuris prasideda Sausio 5, 1946. Jis pirmiau yra buvęs vyriausio padėjėju prie Prosecuting Attorney.

Prie Baro jis buvo prileistas 1913 metais, gi 1916-20 metais tarnavo Law Director padėjėju. I Pasaulinio karo veteranas.

Balsuokit už jį antradienį, Lapkričio 6.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMĖI

Kada jūsų namai arba rakanai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAIN 1773.

MAYORAS BURKE KANDIDATUOJA

Thomas A. Burke

Jokia kito miesto administracija Clevelando istorijoje nevykdė tokių plačių viešos rekreacijos planų kaip tai daro Mayor Thomas A. Burke. 1945 metais jo administracija paskyrė \$465,000 rekreacijos tikslams, veik dvigubai tiek kiek buvo skirta pirmesniais metais. To pasekmėje Clevelandas stovi tarp pirmiejių miestų.

Mayoras Burke kandidatuoja dabar savo pilnam terminui į mayoro pareigas. Gavęs tas pareigas po Mayoro Lausche išėjimo į Ohio gubernatoriaus tarnybą, Mayor Burke labai atsakančiai tarnavo savo miestui ir todėl pilnai užsipelno išrinkimo. Balsuokit už jį Lapkričio 6.

Milton S. Grossman Kandidatas į Teisėjus

Milton S. Grossman

Advokatas Milton S. Grossman yra kandidatas į miesto teisėjus dabartiniais rinkimais, Lapkričio 6 d. Jis yra su plačia praktika Clevelande ir pilnai tinkamas užimti teisėjo vietą. Balsuokit už jį rinkimų dieną.

WAR CHEST vajuje Community Fund pereitą savaitę sukėlė \$5,512,310, nepasiekė \$6,000,000 kvotos. Bet šymet kvota buvo nustatyta \$400,000 didesnė negu pernai.

PARSIDUODA

BEDROOM FURNITURE

kaina visai prieinama.
6613 Lawnview ave.

NAUJAI ATIDARYTA

DORIDAN STUDIO OF ELECTROLYSIS

Prašalina nereikalingus plaukus nuo veido, kojų ir rankų. Kainos priimanamos. Vėliausiais išrašais įrengimais. Su leidimu iš State Medical Board. Patarnimai dykai.

Valandos 4:30 iki 6:30 kasdien 10 iki 3:00 šeštadieniais. Vakaraus sulyg sutarimo.

Doris Ida Mason, C.T. (LIETUVAITĖ)

483 East 152nd Street
Prie Waterloo Road
KEnmore 0831 Liberty 7678

Wilkeli Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Red Army, Not Red Ballots,
Russia's Hope for Power

(Reprint from editorial in the Philadelphia Record, Oct. 29)

As we explain in an editorial in the adjoining column, we wish President Truman had made it clearer whether his Navy Day speech was intended to rattle an atomic saber or wave a flag of international cooperation.

But there is good reason for Truman's talking in terms of power at this particular stage of international relations.

For it is becoming clearer that Russia's hold on Eastern Europe and in Asia is due not to the convictions of the people there, but to the presence of the Soviet Army.

Russia has been able to do little converting. Communist-supported regimes are in office not because the people want Communism, but because they are held there by the force of Red Army power.

That's the reason for insistence of the Russian puppets in Bulgaria, Hungary, Romania for a single list of candidates in the coming elections. Slates fixed up in advance give the people no choice. They have no chance to vote against the Communist Party.

That's the reason the Polish Government urges all "democratic parties" to unite and attacks Stanislaw Mikolajczyk, leader of the anti-Communist Peasant Party, who was given the job of second vice-premier only after American and British pressure.

That's the reason we see the strange result of the recent plebiscite in Outer Mongolia. The people, under Russian auspices, were voting on the question of returning to China or becoming independent, which means in practice continuing as a Russian satellite.

The vote was 100 percent for "independence." Not one of the 400,074 voters favored joining China. That's better than the previous high for Red Army plebiscites—99.19 percent in Lithuania in 1940. In Outer Mongolia, every voter had to sign his ballot.

That's the reason, too, that we find Chinese Communists turning up in control of parts of Manchuria we thought were held by the Russians. The barge of an American Admiral was fired on the other day when it approached the Manchurian port of Hulutao.

The Americans thought the firing was done by Russians. Nobody got much excited. Such accidents happen. But then it was found that Chinese Reds were in charge—although the Russia-Chinese treaty of last August promised aid exclusively to the central government of Chiang Kai-shek.

Everywhere the people have had a free vote, they have turned down Communism.

It was true in France, where the Communists polled only one-fourth of the total vote. It was true in Budapest, where the conservative Small Holders party beat a left-wing coalition. It was true in Finland.

Eventually, of course, this fact will work against Russian domination. Russian troops can't stay abroad forever.

Already Moscow is worrying about the impact of capitalist civilization on the Russian troops. A year ago the Kremlin feared the effect on the Red Army of such a down-at-the-heels capitalist country as Romania.

Now President Kalinin, of the Supreme Soviet of the U. S. S. R., is worried by complaints

of the Army over scarcity of consumer goods in Russia compared with war-stricken and occupied countries.

The Russians seem to have lost their chance of winning friends and influencing people toward Communism by friendly persuasion. Imposing an unpopular government by an armed force is a costly business, as Hitler found out.

As long as any country uses its armies as an instrument of policy outside its own borders we must keep our own armed forces strong. Truman's speech will be understood in any world capital where bayonets count more than ballots.

REDS CRUSH
LITHUANIA,
BISHOPS CRY
FOR AID

(Reprint from the Catholic Universe Bulletin—Ooc. 26)

The Catholic Bishops of the world have been asked to appeal to their respective governments to save Lithuania from a "red terror" which is "exterminating" the population.

The appeal, according to Julius Smetona, 511 Babbitt Road, Euclid, is contained in a letter of three surviving Lithuanian Bishops-in-exile.

Smetona has received the French translation of the letter by way of Switzerland, he said. Secret Soviet documents, found after Russian withdrawal from Lithuania in 1941, reveal that Moscow had ordered deportation of 700,000 Lithuanians to the Russian interior, the Bishops charge.

The German attack on Russia prevented execution of the plan, but not before Lithuania's political, social and cultural leaders had been "liquidated" by Russian secret police.

The Bishops report that the Reds closed all seminaries, prohibited religious instruction, and drove Bishops and priests out of their homes.

Further, they tried by torture and imprisonment to force priests to serve Communism. All religious books were destroyed, and publication of new ones prohibited, Smetona said.

Smetona quoted the Bishops' letter:

"We know Bolshevism by our own experience, and our opinion of it differs greatly from the one constantly being fostered by Soviet propaganda."

The letter, Smetona said, was signed by Archbishop Joseph Svircekas, of Kaunas; his Coadjutor Bishop Vincent Brizgys and Coadjutor Bishop Vincent Padolskis of Vilkauskis.

Smetona quoted the letter: "If the coming peace conference leaves Lithuania under despotic totalitarian Soviet rule it will be an injustice crying for the vengeance of the heavens; an unprecedented triumph of falsehood and brutal force, an absolute denial of all human rights."

Why
Pay More?
CLEVELAND TRUST
PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

AMERICAN HEROES

by WOODY COWAN

DISREGARDING his own safety when a Merchant Marine vessel struck an enemy mine in a heavy sea which broke the ship in half, Third Assistant Engineer Francis C. Rack carried his Chief on deck after all usable lifeboats had shoved off. Seeing an empty boat adrift, Rack dove into the sea and swam to it. He managed to propel it to the sinking ship and transferred the Chief Engineer. Rack was awarded a distinguished service medal. When seamen show such courage in using equipment that War Bonds helped to provide, Americans know that their investment in Bonds never can be big enough.

U. S. Treasury Department

Unless the Red terror is soon stopped, the Bishops said, Lithuania will be "exterminated."

Archbishop Svircekas is a famed authority on ancient languages, and a translator of the Bible into Lithuanian.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)

7829 Euclid Avenue

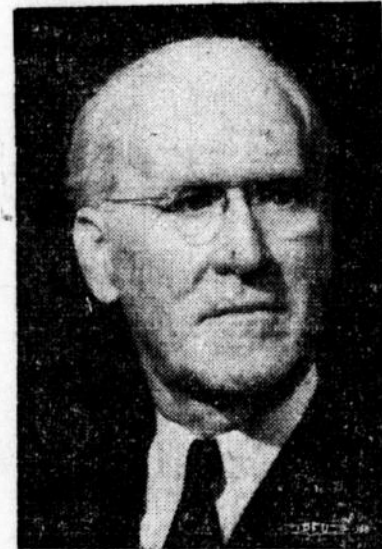
KANDIDATAS Į TEISEJUS

IŠRINKIT
JAMES T.

CASSIDY
JUDGE

Terminui kuris prasideda
Sausio 5, 1946.

Buvęs
CHIEF ASSISTANT
PROSECUTING ATTORNEY

Išrinkit
Milton S.
GROSSMAN
JUDGE

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakaraus

VYRAMS REIKMENYS

TURIME GATAVAI JUSŲ PASIRINKIMUI

VYRAMS ir VAIKINAMS

SKRYBĖLĖS SWEATERIAI

KELNĖS ŽAKIETAI

Kainos pas mus visai prieinamos!

Pirkit dabar iki pasirinkimas yra pilnas.

DYKAI GREEN STAMPS su kožnu piradnia. DYKAI
Cia galit iškeisti savo Stamp Books.